

Tisková zpráva
Lucemburk 18. prosince 2018

Boj s desertifikací v EU: prozatímní opatření nejsou jednotná, varují auditoři

Evropská komise nemá jasný přehled o výzvách, které s sebou nese rostoucí hrozba desertifikace a degradace půdy v EU, uvádí se v nové zprávě Evropského účetního dvora. Opatření, která prozatím Komise a členské státy přijaly k boji proti desertifikaci, jsou podle auditorů málo ucelená a Komise také neposoudila pokrok, pokud jde o dosažení neutrality z hlediska degradace půdy do roku 2030.

Pojmem desertifikace se označují procesy související s lidskou činností a klimatem, které vedou k problémům v suchých oblastech, jako je snížení produkce potravin, neplodná půda, pokles přirozené odolnosti půdy a snížení kvality vody. Prognózy změny klimatu v Evropě ukazují, že riziko desertifikace roste. V jižní Evropě již existují horké polopouště a tento jev se rozšiřuje na sever. Desertifikace je důsledkem, ale také příčinou změny klimatu: při degradaci půdy vznikají skleníkové plyny a degradovaná půda má zároveň nižší schopnost zadržovat uhlík.

V rámci Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci se třináct členských států EU prohlásilo za ohrožené desertifikací. V roce 2015 se EU a členské státy zavázaly dosáhnout do roku 2030 neutrality z hlediska degradace půdy v EU.

Auditoři navštívili pět členských států EU postižených desertifikací: Španělsko, Itálii, Kypr, Portugalsko a Rumunsko, a zjišťovali, zda se riziko desertifikace v EU efektivně a účinně řeší.

Dospěli k závěru, že desertifikace a degradace půdy jsou v EU aktuální a narůstající hrozbou, ale že Komise nemá o tomto problému jasný přehled a že opatření přijatá k boji proti desertifikaci nejsou dostatečně ucelená.

„Jsme svědky častějších výskytů sucha, rostoucího nedostatku vody a rizika desertifikace v důsledku změny klimatu v EU“, uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu Phil Wynn Owen. „Desertifikace může vést k chudobě, zdravotním problémům v souvislosti s větrem přenášeným prachem a k poklesu biologické rozmanitosti. Může mít i demografické a hospodářské důsledky, které nutí obyvatelstvo migrovat z postižených oblastí. Jako auditoři máme povinnost na taková rizika, jež mohou vyvinout tlak na veřejné rozpočty jak na úrovni EU, tak členských států, upozorňovat.“

V EU chybí strategie pro boj proti desertifikaci a degradaci půdy, říkají auditoři. Místo toho existuje celá řada strategií, akčních plánů a výdajových programů, jako je společná zemědělská politika, strategie EU v oblasti

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora.

Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

lesnictví nebo strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, které jsou sice pro boj proti desertifikaci relevantní, ale nejsou na ni přímo zaměřeny.

Projekty EU v oblasti boje proti desertifikaci se realizují v různých oblastech politiky EU, jako je politika rozvoje venkova, životního prostředí a klimatu, výzkumu nebo regionální politika. Mohou být v boji proti desertifikaci přínosné, ale panují určité obavy ohledně jejich dlouhodobé udržitelnosti.

Komise a členské státy shromažďují údaje o různých faktorech s dopadem na desertifikaci a degradaci půdy. Celkové posouzení degradace půdy na úrovni EU však zatím neproběhlo a ani nebylo dohodnuto, jak takové posouzení provést. Členské státy svá opatření nekoordinují a Komise neposkytla v tomto směru žádné praktické pokyny. Komise neposoudila pokrok při plnění závazku dosáhnout neutrality z hlediska degradace půdy v EU do roku 2030.

Auditoři EU doporučují:

- vypracovat metodiku k posouzení rozsahu desertifikace a degradace půdy v EU a na základě toho analyzovat příslušné údaje a pravidelně je předkládat;
- posoudit přiměřenost současného právního rámce pro udržitelné využívání půdy v celé EU včetně opatření zaměřených na boj proti desertifikaci a degradaci půdy;
- dále upřesnit, jak bude dosaženo závazku týkajícího se neutrality z hlediska degradace půdy do roku 2030, a pravidelně informovat o pokroku v tomto směru;
- poskytnout členským státům podporu v otázkách zachování půdy a dosažení neutrality z hlediska degradace půdy v EU, včetně šíření osvědčených postupů;
- poskytnout členským státům, které o to požádají, technickou podporu při vypracování národních akčních plánů pro dosažení neutrality z hlediska degradace půdy do roku 2030.

Poznámka pro redaktory

Následujících třináct členských států EU se na základě Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci (UNCCD) prohlásilo za ohrožené desertifikací: Bulharsko, Řecko, Španělsko, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším subjektům, které o to mají zájem, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe. Vysoká míra přijatých doporučení podtrhuje přínos naší práce pro občany EU.

Zvláštní zpráva č. 33/2018 „Desertifikace v EU: boj s touto rostoucí hrozbou vyžaduje více opatření“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.